

NE TARTIŞILMAKTA? SABETAYCILIK MI? CUMHURİYET REJİMİ Mİ?

Son birkaç yıldır günlük basın, popüler aktüalite dergileri, televizyon tartışma programları ve ilmî dergilerin olağanüstü ilgi gösterdiği konulardan bir tanesi doksanlı yıllara kadar “Dönmelik”, doksanlı yıllardan itibaren ise “Sabetaycılık” şeklinde atıfta bulunulan meseledir. Ancak bu ilgi hiç bilinmeyen veya çok az bilinen bir konuyu anlamak ve onun hakkında daha fazla bilgi sahibi olmak gibi rasyonel sebeplerden kaynaklanan bir ilgi değildir zira Türkiye bu alanda araştırma yapmaya gerekli asgari entelektüel donanımlı insan kaynağına sahip değildir. Üniversitelerde bir tek Yahudi Araştırmaları Kürsüsü’nün mevcut dahi olmadığı, kütüphanelerdeki tarafsız kaynak kitap sayısının olağanüstü fakir olduğu, Türkiye Yahudileri konusunda yayınlanan az sayıda araştırmanın bir avuç insan tarafından gerçekleştirildiği, bu alanda bilimsel çalışmaya niyetli kişilerin en azından İbranice, İngilizce, Fransızca, Almanca, Yahudi İspanyolcası, Türkçe, Osmanlıca ve Yahudi teolojisini derinlemesine bilmelerinin şart olduğu bir ortamda Sabetaycılık konusunda özgün araştırmaların çıkmasını beklemek hayalperestlik olur. Yahudi âlemi ve Osmanlı İmparatorluğu’nda son derece önemli bir yeri olan Sabetaycılık mesihî hareketin bu topraklarda doğmuş olmasına rağmen Türk bilim camiası tarafından, Prof Dr. Abdurrahman Küçük istisnası dışında, hiçbir şekilde ciddi anlamda incelenmemesi son derece hazindir.

Hal böyle olmasına rağmen son yıllarda âdeta kaybolan zamanı telafi edercesine peşpeşe çıkan konuyla ilgili kitapları nasıl değerlendirmek gerekir? Bu yayınların bolluğuna sevinilebilir mi?...

Sabetaycılık Konusundaki Yayınların Vasıfları

Bu yayınları iki grup halinde inceleyebiliriz. Bir grup yayın mevcut olan bilgileri popüler bir üslûpla tekrarlamaktan ileri gitmemektedir. Bunun bir zararı yoktur. Tek muhtemel faydası konudan tamamen bihaber olan bir okur kitlesini asgari bilgiyle donatmasıdır. Ancak şunu belirtmekte fayda vardır. Bu yayınların Türk bilim âlemine özgün hiçbir katkısı yoktur. İkinci bir grup yayın, siber âlemdeki tartışma kümelerinin de desteğiyle, Sabetaycı kökenli olan veya oldukları ileri sürülen kişi ve/veya ailelerin soyadlarından yola çıkarak nevi şahsına münhasır isimbilim yöntemleriyle, âdeta şifre kırarcasına, Sabetaycı kökenli yurttaşları tek tek

tespit edip icra ettikleri mesleklerini de belirtmeyi unutmayarak onları teşhir etmeye yöneliktir. Böylece ima yoluyla “Türkiye Cumhuriyeti’ni kuran, halen yöneten ve köşe başlarını tutan Sabetaycılardır” mesajı, medyanın da desteğiyle, üstü yarı örtülü bir şekilde sürekli tekrarlanarak toplumun geniş bir kesiminin zihinlerine yerleştirilmektedir. İşte Türkiye’nin fikir âleminin içinde bulunduğu bu sersefil durum, kültürel miras ve etnik kimlik açısından çok zengin, mümbit ve tam anlamıyla keşfedilmemiş bir alan olan Sabetaycılık alanında yapılabilecek her türlü araştırmanın önünü kesmektedir. Böylesi bir ortamda sabetaycı kökenli kişilerin, bilimsel araştırmalar çerçevesinde dahi olsa, ortaya çıkıp aleni ve serbest bir şekilde atalarının devraldıkları mirastan, kendilerinden veya ailelerinden bahsedebileceklerine dair ümit beslemek için çok fazla iyimser olmak gerekir.

Ne Tartışılıyor?

Bugün bu alanda bilimsel araştırma ve tartışma kisvesi altında cereyan eden tartışmalar, piyasaya sunulan yayınlar aslında İslâmcı çevrelerin çok meraklı oldukları ancak 5816 sayılı Atatürk Aleyhinde İşlenen Suçlar Hakkında Kanun nedeniyle açıkça ifade edemedikleri “Cumhuriyet rejimini kuranların nesebi ne idi?” türünden bir tartışmanın mütereddit ve perdelenmiş bir şekilde sürdürülmesinden ibarettir. Okuduklarımız, duyduğumuz, televizyon tartışma programlarında izlediklerimiz Türkiye Cumhuriyeti’ni Türkiye İslâm Cumhuriyeti’ne dönüştürme özlemini yaşayan ve bu dönüşüm sürecinin önündeki en büyük engel olarak Sabetaycıları yani gizli Yahudileri gören kesimin zihninde yerleşik “Türkiye Cumhuriyeti’ni Sabetaycılar, yani gizli Yahudiler kurdu” peşin yargısının teyidinden ibarettir. Merhum gazeteciler Ahmet Emin Yalman ve Abdi İpekçi örneklerinde olduğu gibi, Cumhuriyet ilkelerinin en ateşli ve inançlı savunucularının bir kısmının, sabetaycılık inançlarını sürdürmemelerine ve Türk millî kimliği içinde tamamen erimelerine rağmen, sadece ve sadece Sabetaycı kökenli olmaları komplo teorileri ve antisemit duygularla malûl bu saçma sapan peşinyargıyı sadece derinleştirmektedir.

Sonuç

Türkiye’de bugün Sabetaycılık konusunun tartışıldığını sananlar aldanmaktadırlar, zira tartışma akılcı ve bilimsel bir metodolojiyle yapılır, ırkçılık ve antisemitizmle malûl bir

yaklaşım ile değil. Bugün tartışılan inançlı bir Türk milliyetçisi ve Kemalist olan Tekinalp'a (eski adıyla Moiz Kohen) atıfta bulunarak Türk milliyetçiliğinin aslında "Osmanlı İmparatorluğu'nu parçalamak isteyen Yahudi'nin bir oyunu" olduğunu savunabilen karanlık zihniyetin bu kez bir aydınlanma ve modernleşme tasarısı olan Cumhuriyet'i kuran seçkin kadronun aslında Yahudilerden oluştuğunu ifade etmesinden ibarettir. Bu manzaraya bakıldığında hiçbir tereddüde kapılmadan böylesi bir tasavvurun ancak ve ancak antisemit ideolojiyi içselleştirmiş beyinlerin bir ürünü olduğu söylenebilir.